Bản tin

Chính sách & cuộc sống

Số 25
03-2016

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng – Ấn phẩm phát hành mỗi tháng 1 kỳ

TRONG SỐ NÀY:

Tin tức - Hoạt động Trang 2 - 5

Phân tích - Bình luận Trang 6 - 7

Tư vấn pháp luật Trang 8

Câu chuyện pháp luật Trang 9

Văn bản pháp luật Trang 10

Tuyển dụng Trang 11

Hội thảo – Tập huấn về Quy trình, thủ tục thành lập Hội người khuyết tật

Nằm trong chuỗi hoạt động của dự án "Thúc đẩy thực thi quyền của người khuyết tật" giai đoạn 2015 – 2019 do Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) tài trợ, cuối tháng 02/2016, Trung tâm ACDC đã triển khai chương trình Hội thảo – Tập huấn về quy trình, thủ tục thành lập Hội người khuyết tật tại 2 tỉnh của dự án là Thừa Thiên Huế và Bình Phước. Mục tiêu của hoạt động nhằm cung cấp cho nhóm người khuyết tật nòng cốt tại vùng dự án những kiến thức, kỹ năng liên quan đến quy trình, thủ tục thành lập Hội người khuyết tật và tạo sự đồng thuận, phối hợp hiệu quả giữa các bên liên quan để thúc đẩy quá trình thành lập Hội người khuyết tật địa phương.

Ngày 25 - 26/02/2016, diễn ra Hội nghị tập huấn nâng cao năng lực, tuyên truyền vận động xây dựng tổ chức Hội người khuyết tật và Hội thảo chia sẻ kinh nghiệm về việc thành lập Hội người khuyết tật tại tỉnh Thừa Thiên Huế. Chương trình có sự tham dự của nhóm người khuyết tật và gia đình trẻ khuyết tật nòng cốt và lãnh đạo Phòng Lao động – Thương binh và Xã hội, Phòng Nội vụ Thành phố Huế và huyện A Lưới - những đơn vị liên quan trực tiếp đến việc thành lập Hội tại 2 địa phương.

Ngày 29/02 - 01/03/2016, tại Bình Phước cũng diễn ra tập huấn về quy trình, thủ tục thành lập Hội người khuyết tật và Hội thảo trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm về việc thành lập Hội người khuyết tật. Thành phần tham gia gồm có những người khuyết tật và cha mẹ, gia đình trẻ khuyết tật có năng lực, uy tín, có điều kiện tham gia các hoạt động của Hội người khuyết tật sau này; lãnh đạo Phòng Nội vụ, Phòng Lao động – Thương binh và Xã hội thị xã Đồng Xoài; các cán bộ ban ngành cấp tỉnh và huyện, thị xã.

Sau hoạt động, các đại biểu đã có thêm kiến thức và kỹ năng để tham gia tích cực vào quá trình vận động và thực hiện các quy trình, thủ tục cần thiết để thành lập Hội người khuyết tật tại địa phương, đồng thời các cơ quan ban ngành có thẩm quyền cũng hợp tác và ủng hộ việc thành lập Hội người khuyết tật.

Hiện tại, ngoài Thừa Thiên Huế và Bình Phước, Trung tâm ACDC cũng đang triển khai các hoạt động nhằm thúc đẩy việc thành lập Hội người khuyết tật cấp tỉnh tại Nghệ An và Quảng Ngãi.

Ánh Ngọc

Ra mắt và tập huấn Bộ tài liệu "Giám sát và thực thi Công ước của Liên hợp quốc về quyền của người

Với mục đích nâng cao năng lực dành cho các hội, nhóm người khuyết tật trong cả nước, từ năm 2015, Trung tâm ACDC đã phối hợp cùng các chuyên gia trong các lĩnh vực về người khuyết tật xây dựng và hoàn thiện bộ công cụ giám sát và thực thi Công ước của Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật (CRPD) tại Việt Nam. Lễ ra mắt Bộ tài liệu "Giám sát và thực thi Công ước của Liên hiệp quốc về quyền của người khuyết tật" khu vực miền Bắc diễn ra vào ngày 15/03/2015 tại Hà Nội. Chương trình thuộc dự án "Tăng cường giám sát, đánh giá việc thực thi công ước Liên hiệp quốc về quyền của người khuyết tật tại Việt Nam" do tổ chức CBM tài trợ.

Bộ tài liệu được xây dựng với 6 chủ đề: Công ước của Liên hiệp quốc về quyền của người khuyết tật; Luật Người khuyết tật và các chính sách liên quan; Kiểm tra và giám sát việc thực hiện CRPD (hỗ trợ cho báo cáo bóng); Vận động chính sách; Truyền thông phát triển hội/nhóm người khuyết tật. Bộ tài liệu sẽ hỗ trợ lãnh đạo người khuyết tật trong quá trình phát triển tổ chức và cung cấp thông tin cho các hội viên của mình và các vùng lân cận. Bộ tài liệu đã trải qua nhiều lần tham vấn và tập huấn thử để cho ra mắt sản phẩm cuối cùng. Ngoài việc đạt được nội dung, bộ tài liệu luôn tính đến yếu tố giới, vùng miền, văn hóa, tính đại diện và dạng tật theo quy định pháp luật Việt Nam.

Bà Nguyễn Thị Lan Anh, Giám đốc Trung tâm ACDC cho biết: Với sự đầu tư công phu của các chuyên gia trong các lĩnh vực, chúng tôi tin bộ tài liệu này sẽ là công cụ hữu ích và thiết thực để lãnh đạo hội người khuyết tật các tỉnh trong cả nước áp dụng phát triển tổ chức cũng như giám sát việc thực thi CRPD tại Việt Nam.

Từ tháng 2 đến tháng 4/2016, Trung tâm ACDC tổ chức 3 đợt Tập huấn cho các chuyên đề trong "Bộ tài liệu Giám sát và thực thi Công ước của Liên hiệp quốc về quyền của người khuyết tật" khu vực miền Bắc. Các đợt tập huấn đều có sự tham gia của 30 học viên nòng cốt là đại diện cho các Hội người khuyết tật. Đây sẽ là những giảng viên nguồn cho chuỗi tập huấn nâng cao năng lực cho Hội/nhóm người khuyết tật tại miền Bắc. Trong suốt 9 ngày diễn ra mỗi đợt tập huấn, các học viên đã được học và thực hành giảng các chuyên đề trong Bộ tài liệu ở từng đợt tập huấn.

Ngoài cung cấp các kiến thức liên quan đến từng chuyên đề, các giảng viên và học viên cũng đã có sự trao đổi cởi mở và chia sẻ các phương pháp giảng dạy sao cho bài giảng hấp dẫn, lôi cuốn và phù hợp với từng dạng khuyết tật, từng nội dung bài học.

Kết thúc chuỗi tập huấn, các học viên rất hào hứng và phấn khởi khi được học hỏi thêm nhiều kiến thức mới, cũng như có cơ hội được thực hành giảng dạy để nắm vững thêm nội dung bài học và tích lũy kinh nghiệm để truyền đạt kiến thức của Bộ tài liệu cho người khuyết tật tại địa phương, từ đó hoàn thiện năng lực và kĩ năng của giảng viên nguồn.

Sau khi kết thúc tập huấn cho giảng viên nguồn khu vực miền Bắc, Trung tâm ACDC sẽ có các lớp tập huấn tại miền Trung và miền Nam trong năm nay và năm sau.

Tuệ Chi

BRIDGE – Đông Nam Á lần thứ hai

Từ ngày 05/03 – 11/03/2016, tại thủ đô Bangkok, Thái Lan diễn ra khóa học lần thứ 2 về BRIDGE – Đông Nam Á: "Xây dựng viễn cảnh thực thi Công ước Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật (CRPD) và chương trình phát triển hòa nhập tầm nhìn năm 2030".

Khóa học lần này vẫn là sự tham gia của 40 đại diện người khuyết tật đến từ 10 quốc gia: Campuchia, Lào, Thái Lan, Indonesia, Philippines, Myanmar, Pakistan, Ấn Độ và Trung Quốc. Phía Việt Nam có sự tham gia của 2 đại diện đến từ Trung tâm ACDC.

Các giảng viên và học viên đã cùng chia sẻ và thảo luận về các nguyên tắc cơ bản làm báo cáo Giám sát đánh giá và thực thi CRPD; thúc đẩy giới và bình đẳng giới; đảm bảo sự tham gia của người khuyết tật trí tuệ, hướng tới mục tiêu phát triển bình đẳng và hòa nhập tầm nhìn 2030.

Trong 6 ngày diễn ra khóa học, tuy có nhiều sự khác biệt về văn hóa, ngôn ngữ, dạng tật, nhưng các học viên đã rất nhiệt tình giao lưu, giúp đỡ lẫn nhau để cùng học hỏi và hoàn thiện các kiến thức về CRPD, tích lũy thêm kinh nghiệm trong các hoạt động liên quan đến người khuyết tật.

Nguyệt Hà

Hội thảo xây dựng "Báo cáo Giám sát đánh giá và thực hiện Công ước của Liên hợp quốc quyền của người khuyết tật (CRPD) về tại Việt Nam"

Ngày 16/03/2016, tại Hà Nội, Trung tâm ACDC đã phối hợp cùng Liên hiệp hội về người khuyết tật Việt Nam (VFD) và Tổ chức CBM tổ chức Hội thảo xây dựng "Báo cáo Giám sát đánh giá và thực hiện Công ước của Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật tại Việt Nam".

Hội thảo có sự chủ trì của bà Đặng Huỳnh Mai, Chủ tịch Liên Hiệp hội Người khuyết tật Việt Nam; cùng sự tham gia của ông Trương Đức Tùng, Trưởng đại diện Tổ chức CBM tại Việt Nam; các chuyên gia quốc tế về báo cáo, giám sát đánh giá và thực hiện CRPD đến từ Philippine, Thái Lan và Úc; đại diện các Hội người khuyết tật Bắc, Trung, Nam và một số tổ chức phi chính phủ làm việc về người khuyết tật.

Tại hội thảo, các đại biểu đã được nghe các chuyên gia quốc tế chia sẻ về kinh nghiệm làm báo cáo của một số quốc gia Đông Nam Á, cùng thảo luận và đưa ra các ý kiến để xây dựng kế hoạch, khung báo cáo,

xác định và phân công nhiệm vụ thu thập thông tin về báo cáo cho các Hội người khuyết tật địa phương cũng như nhiệm vụ cho điều phối từng vùng.

Đây là những hoạt động bước đầu nhằm triển khai kế hoạch nộp báo cáo về việc thực thi Công ước quyền của người khuyết tật tại Việt Nam của Chính phủ sau 2 năm thực hiện vào năm 2017.

Ánh Ngọc

CẬP NHẬT Công ước Quốc tế của Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật

Sri Lanka đã phê chuẩn Công ước vào ngày 08/02/2016.

Tính đến nay, trên thế giới đã có 161 quốc gia ký, 161 quốc gia phê chuẩn Công ước Quốc tế của Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật và 92 quốc gia ký Nghị định thư; 88 quốc gia phê chuẩn Nghị định thư.

Danh sách các quốc gia ký CRPD cập nhật tại:

https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-15&chapter=4&lang=en

Upcoming 04 - 06/2016 EVENTS

- **Ngày 11 – 13/04/2016,** *Hội nghị quốc tế người khuyết tật thế giới lần thứ 9* diễn ra ở New Delhi, Ấn Độ với chủ đề: "Xây dựng con người trung tâm: Nhận thức về phát triển hòa nhập dành cho người khuyết tật".
- **Ngày 25 – 26/04/2016,** tại Hawaii, Hoa Kỳ diễn ra *Hội nghị quốc tế khu vực Thái Bình Dương lần thứ 32: Khuyết tật và sự đa dạng* với chủ đề "Từ bên lề đến trung tâm".
- **Ngày 25 – 27/04/2016,** *Hội nghị Mỹ Latinh của người mù lần thứ VII* diễn ra tại Montevideo, Uruguay với chủ đề "Hiểu để phát triển: Vai trò của chúng ta trong sự khác biệt".
- **Ngày 18 – 20/05/2016,** *Hội nghị quốc tế lần thứ III: Vấn đề trẻ khuyết tật và kinh nghiệm quốc tế* diễn ra tại Bishkek, Kyrgyzstan.
- **Ngày 14 – 16/06/2016,** *Hội nghị các quốc gia thành viên CRPD, Kỳ họp thứ 9* diễn ra tại New York, Hoa Kỳ với chủ đề "Thực hiện chương trình phát triển 2030 cho người khuyết tật: Không ai bị bỏ lại phía sau".

Ngày 26/03 - 09/04/2016, tại Hà Nội diễn ra các chuỗi hoạt động của Sự kiện "Ngày Việt Nam nhận thức chứng tự kỷ", bao gồm các chương trình: Triển lãm ảnh "Picturing Autism Vietnam" của nhiếp ảnh gia Mỹ Debbie Rasiel, với đề tài cuộc sống của người tự kỷ và gia đình, ảnh được chụp tại nhiều nước trên thế giới; Hội thảo quốc tế về "Tự kỷ ở Việt Nam - Hiện trạng và thách thức" (ngày 01/04); Mít tinh và Đại hội thể thao thân thiện dành cho người tự kỷ toàn quốc; Buổi hòa nhạc của nghệ sĩ Nguyệt Thu và nhóm tứ tấu Apaixonado ủng hộ người tự kỷ (ngày 02/04). Hoạt động do Mạng lưới Người tự kỷ Việt Nam (VAN) phối hợp với các tổ chức liên kết khác cùng thực hiện.

ĐIỂM TIN

Ngày 14/04/2016, Trung tâm ACDC phối hợp với Sở Lao động – Thương binh và Xã hội tỉnh Quảng Ngãi tổ chức chương trình nhân kỷ niệm ngày Người khuyết tật Việt Nam 18/04. Đây là cuộc thi tìm hiểu về luật và chính sách dành cho người khuyết tật, nhằm thuc đẩy các hoạt động phong trào, tạo cơ hội giao lưu học hỏi cho người khuyết tật tại địa phương.

Ngày 20 – 22/04/2016, chào mừng ngày Người khuyết tật 18/04, Trung tâm ACDC phối hợp với Sở Lao động – Thương binh và Xã hội, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bình Phước tổ chức Hội thao người khuyết tật tỉnh Bình Phước. Hội thao thu hút sự tham gia của đông đảo người khuyết tật và thương binh trên 11 huyện, thị xã của tỉnh. Các hạng mục thi đấu của Hội thao bao gồm bóng bàn, cầu lông, đua xe lăn, điền kinh, cờ tướng,…

Lạm dụng tình dục phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật vấn đề cần được quan tâm

Mùa hè 2013, tôi có dịp tham gia một nghiên cứu về "Bình đẳng giới và bạo hành giới ở người khuyết tật tại Việt Nam". Đây là chuyến thực địa đánh dấu mối quan tâm của cá nhân tôi về vấn đề lạm dụng tình dục phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật - vấn đề đang bị bỏ ngỏ. Chuyến đi này mang đến nhiều điều mới mẻ và nhiều suy tư trong tôi. Sau đó, hầu hết các chuyến thực địa hay giảng dạy tôi đều "tranh thủ" khai thác, tìm hiểu về vấn đề này. Càng đi, càng "tranh thủ" tôi càng không thể tin được vấn đề này lại diễn ra nhiều và phổ biến đến vậy.

Thực tế, lạm dụng, xâm hại tình dục phụ nữ và trẻ em gái đang là một vấn đề đáng báo động ở Việt Nam hiện nay. Theo một khảo sát gần đây của Mạng lưới vì sự an toàn cho phụ nữ và trẻ em gái, ở Việt Nam có tới 87% phụ nữ, trẻ em gái bị quấy rối tình dục nơi công cộng. Chưa có số liệu khảo sát nhưng tôi tin tỉ lệ này cao hơn so với phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật. Những nạn nhân bị lạm dụng tập trung ở nhóm khuyết tật trí tuệ, tâm thần, khuyết tật nghe nói và một số dạng khuyết tật khác không đủ sức khỏe để tự vệ. Tuy nhiên phổ biến nhất vẫn là nhóm đối tượng bị khuyết tật trí tuệ và tâm thần. Nạn nhân thường không có đủ nhận thức để tự bảo vệ trước nguy cơ bị lạm dụng tình dục. Mặt khác, phần lớn gia đình thường chủ quan khi chăm sóc con em khuyết tật trí tuệ, tâm thần. Tôi có thể kể ra đây một vài câu chuyện để chúng ta có thể suy ngẫm:

Trường hợp đầu tiên là câu chuyện của N, một người đa dạng tật (khó nói, vận động và trí tuệ) sống ở Đà Nẵng. N sống với bố mẹ và chưa kết hôn nhưng đã bị sẩy thai một lần khi đang mang bầu 4 tháng do bị hiếp dâm. Việc N có bầu khiến gia đình hoảng hốt và không biết nguyên nhân từ đâu. Gặng hỏi thì được N kể lại có một người đàn ông đã vào nhà khi N ở nhà và đã giở hành vi đồi bại. Do không ý thức được hành động gây nguy hiểm cho mình nên N không hề chống cự. N bị hiếp dâm gia đình cũng không hề hay biết. Khi phát hiện con mình bị chảy máu vùng kín, gia đình mới đưa đi khám và phát hiện sẩy thai.

Cũng tại Đà Nẵng, tôi được gặp chị T - một bà mẹ đơn thân có ba đứa con của ba ông bố khác nhau. Chẳng ai có thể biết rằng những đứa con của chị là sản phẩm của những người đàn ông nào. Cuộc nói chuyện của tôi với chị thực sự rất khó khăn khi sức khỏe tâm thần của chị không ổn định và cơ thể chị bốc mùi vì không được tắm gội. Chị thao thao bất tuyệt kể về những nơi mà chị "đã ngủ" với đàn ông có khi là ở trạm xăng, hay lề đường, gốc cây hay ngôi mộ ngoài nghĩa địa… với những ông XYZ nào đó mà tôi không biết. Tôi vẫn ngồi lắng nghe chị nhưng trong đầu cứ quẩn quanh những câu hỏi: liệu các bệnh lây qua đường tình dục sẽ "ở lại" trên cơ thể chị lúc nào không hay? Liệu ai có đủ sức để nuôi đàn con của chị đang nguy cơ lớn hơn con số 3?

Trường hợp thứ ba tôi được tiếp xúc là chị H, phụ nữ khuyết tật trí tuệ ở Ba Vì, Hà Nội. Chị H hiện đang sống với mẹ già đã 80 tuổi. Tám năm trước, khi thấy bụng H to ra trông thấy, gia đình đưa đến trạm y tế khám mới phát hiện ra H đã mang bầu đến tháng thứ 7. Gia đình cũng không biết được ai là kẻ đã làm cái bụng H to ra như vậy, chỉ nghi ngờ anh chăn vịt ngoài đồng mà không có căn cứ. Một người con *"ngớ ngẩn không biết gì"* (lời của mẹ H) và một người cháu thơ dại, mẹ H đã phải vừa làm bà, vừa phải làm mẹ để chăm sóc hai mẹ con. Mẹ H đã 80 tuổi, cái tuổi "gần đất xa trời" bà cứ đắn đo, lo lắng ai sẽ làm chăm H? con chị sẽ như thế nào nếu người bà mất đi?

Trong chuyến thực địa cho một nghiên cứu về người khuyết tật, tôi lại nghe một chuyện đau lòng khác về phụ nữ khuyết tật qua lời kể của một cán bộ ngành tòa án. Y, một phụ nữ khuyết tật nghe nói sống với bà ngoại đã ngoài 80 tại một quận sầm uất nhất nhì Sài Gòn. Là một người khuyết tật nghe nói đã cản trở rất lớn đến

giao tiếp và chia sẻ thông tin của Y, chỉ có người bà là có thể biết Y đang muốn nói gì. Y là nạn nhân của một vụ hiếp dâm. Sự việc xảy ra, em và bà đã mạnh dạn lên trình báo chính quyền ở phường, tuy nhiên người tiếp nhận cho rằng *"bà già lẩm cẩm và đứa cháu câm điếc thì tin tưởng gì"* khiến cho vụ việc không được giải quyết. Đau lòng hơn, Y tiếp tục bị hiếp dâm lần thứ 2. Quá đau lòng, người bà đã lên tận UBND quận để cầu cứu và yêu cầu trừng phạt nghiêm minh đối với hành vi xâm hại đến cháu bà. Theo lời cán bộ ngành tòa án thì dạng khuyết tật nghe nói ảnh hưởng đến việc thu thập thông tin và điều tra vụ việc. Họ đã mời một giáo viên tại trường giáo dục đặc biệt để hỗ trợ phiên dịch nhưng nạn nhân không được học ngôn ngữ ký hiệu chính thống nên những thông tin thu được để bảo vệ nạn nhân cực kỳ ít. Với sự nỗ lực của gia đình nạn nhân và cùng các bên liên quan, cuối cùng vụ việc đã được xử lý. Người gây ra tội ác bị trừng trị. Nhưng liệu vết thương để lại trong Y có lành hẳn?

Đây chỉ là con số rất nhỏ trong vô số các câu chuyện mà tôi nghe được qua các lần nghiên cứu về vấn đề này. Hàng ngày, hàng giờ, trẻ em gái và phụ nữ khuyết tật đang đứng trước nguy cơ xâm hại, lạm dụng tình dục do không ý thức được nguy cơ và không bảo vệ được bản thân mình. Nguyên nhân đến từ đâu? Phần lớn người khuyết tật không biết mình bị lạm dụng tình dục hoặc không biết cách để nói với người khác khi mình bị lạm dụng. Họ không biết rằng lạm dụng, xâm hại tình dục là bất hợp pháp và họ có quyền từ chối. Nhiều trường hợp bị đe dọa để không chia sẻ mình bị lạm dụng tình dục. Phần lớn các gia đình chỉ tập trung và chăm sóc con cái mình ở phương diện ăn mặc mà chưa chú ý trang cho các em các kỹ năng tự bảo vệ. Mặt khác nghiêm trọng hơn người khuyết tật thường bị cho rằng không đáng tin.

Vấn đề lạm dụng tình dục phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật thực sự đang là mảng trống bị bỏ ngỏ và chưa được xã hội quan tâm. Là một người đang thực hiện các chương trình hỗ trợ phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật, tôi có cơ hội tham gia hầu hết các hội thảo tọa đàm lớn nhỏ của các tổ chức phi lợi nhuận và chính phủ về vấn đề bạo lực giới nhưng chưa có hội thảo nào nhắc đến bạo lực, lạm dụng tình dục với phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật, có giải pháp hỗ trợ và can thiệp. Liệu đã đến lúc xã hội nên nhìn nhận đúng hơn và can thiệp mạnh mẽ hơn đến vấn đề này? Bởi phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật bị lạm dụng tình dục để lại hậu quả thực sự đáng lo ngại. Trước tiên phải kể đến nguy cơ bị mắc các bệnh lây nhiễm qua đường tình dục không thể kiểm soát do nạn nhân không nhận thức và sự thiếu hiểu biết của gia đình. Mang thai ngoài ý muốn - một đứa trẻ ra đời khi mẹ nó cũng không nhận thức nổi mình đã là mẹ vậy ai sẽ chăm sóc và dạy dỗ những đứa trẻ này nên người? Bà vừa làm bà vừa làm mẹ? Điều này thực sự một lần nữa là gánh nặng đặt lên vai gia đình và cả xã hội. Chưa kể đến những chấn động về mặt tâm lý nếu kẻ xâm hại sử dụng các hình thức bạo lực tình dục đối với nạn nhân.

Là một người đã đi từ Bắc vào Nam và đã nghe, đã nhìn thấy những vụ việc lạm dụng tình dục đang diễn ra đối với phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật, tôi thực sự mong muốn có một nghiên cứu dành riêng cho vấn đề này, tìm ra những giải pháp thiết thực hỗ trợ nạn nhân, gia đình cũng như có các hành động cụ thể để ngăn ngừa những nguy cơ đang rình rập họ.

Lê Trịnh

Thông tư số 11/2016/TT-BCA ngày 04/03/2016 quy định về trình tự cấp, đổi, cấp lại thẻ căn cước công dân (CCCD) có hiệu lực từ ngày 20/4/2016 thay thế Thông tư số 07/2014/TT-BCA

Việc xử lý, duyệt hồ sơ đề nghị cấp, đổi, cấp lại thẻ CCCD của Công an cấp huyện trước khi chuyển lên Phòng Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội quy định như sau:

Tại thành phố, thị xã (kể từ ngày tiếp nhận đủ hồ sơ)*:*

- Trường hợp cấp, đổi thẻ CCCD: 1,5 ngày làm việc
- Trường hợp cấp lại thẻ CCCD: 5 ngày làm việc

Tại các huyện, miền núi, vùng cao, biên giới, hải đảo: 10 ngày làm việc kể từ ngày tiếp nhận đủ hồ sơ đề nghị cấp, đổi, cấp lại thẻ CCCD.

Tại các khu vực còn lại: 05 ngày làm việc, kể từ ngày tiếp nhận đủ hồ sơ đề nghị cấp, đổi, cấp lại thẻ CCCD.

Đồng thời, Thông tư quy định cụ thể thời hạn xử lý hồ sơ đề nghị cấp, đổi, cấp lại thẻ CCCD tại Công an cấp tỉnh và Cục Cảnh sát đăng ký, quản lý cư trú và dữ liệu quốc gia về dân cư.

Bộ luật Hình sự năm 2015 có hiệu lực từ ngày 01/07/2016 đã cụ thể hóa hơn so với BLHS 1999 về tội vi phạm chế độ một vợ, một chồng về gây hậu quả nghiêm trọng (Điều 182), theo đó:

1. Người nào đang có vợ, có chồng mà kết hôn hoặc chung sống như vợ chồng với người khác hoặc người chưa có vợ, chưa có chồng mà kết hôn hoặc chung sống như vợ chồng với người mà mình biết rõ là đang có chồng, có vợ thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt cảnh cáo, phạt cải tạo không giam giữ đến 01 năm hoặc phạt tù từ 03 tháng đến 01 năm:

a) Làm cho quan hệ hôn nhân của một hoặc hai bên dẫn đến ly hôn;

b) Đã bị xử phạt vi phạm hành chính về hành vi này mà còn vi phạm.

2. Phạm tội thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tù từ 06 tháng đến 03 năm:

a) Làm cho vợ, chồng hoặc con của một trong hai bên tự sát;

b) Đã có quyết định của Tòa án hủy việc kết hôn hoặc buộc phải chấm dứt việc chung sống như vợ chồng trái với chế độ một vợ, một chồng mà vẫn duy trì quan hệ

Quyết định số 09/2016/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 02/03/2016 về tín dụng đối với học sinh, sinh viên y khoa sau khi đã tốt nghiệp, trong thời gian thực hành tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh để được cấp chứng chỉ hành nghề có hiệu lực từ ngày 01/05/2016

1. *Đối tượng được vay vốn:*

- Sinh viên sau khi tốt nghiệp mồ côi cả cha lẫn mẹ hoặc chỉ mồ côi cha hoặc mẹ nhưng người còn lại không có khả năng lao động.
- Sinh viên sau khi tốt nghiệp là thành viên của hộ nghèo hoặc hộ có mức thu nhập bình quân đầu người tối đa bằng 150% thu nhập bình quân đầu người theo tiêu chuẩn của hộ nghèo (có sổ hộ nghèo).
- Sinh viên sau khi tốt nghiệp mà gia đình gặp khó khăn về tài chính do tai nạn, bệnh tật, thiên tai, hỏa hoạn, dịch bệnh trong thời gian thực hành có xác nhận của UBND cấp xã nơi cư trú.

2. *Mức vốn cho vay:* Mức vốn cho vay tối đa là 800.000 đồng/người/tháng (theo quy định tại Quyết định số 157/2007/QĐ-TTg ngày 27/09/2007 của Thủ tướng Chính phủ về tín dụng đối với học sinh, sinh viên).

3. *Thời hạn cho vay:* Tùy từng đối tượng, Ngân hàng Chính sách xã hội quy định thời hạn cho vay tối đa trong Hợp đồng vay.

4. *Lãi suất cho vay:*

- Lãi suất cho vay bằng lãi suất cho vay hiện hành đối với chương trình tín dụng đối với học sinh, sinh viên quy định theo từng thời kỳ (hiện nay là 6,6%/ năm hay 0,55%/tháng).
- Lãi suất nợ quá hạn được tính bằng 130% lãi suất khi cho vay.

5. *Hồ sơ và phương thức vay vốn* được quy định cụ thể tại Hướng dẫn số 2162A/NHCS-TD ngày 02/10/2007 thực hiện cho vay đối với học sinh, sinh viên theo Quyết định số 157/2007/QĐ-TTg.

Sổ đỏ và Hàng rào thép

Nhận được quyết định nghỉ hưu, tôi liền thu xếp đồ về quê cho kịp giờ. Hơn 15 năm làm việc ở tỉnh khác, giờ điều tôi mong chờ nhất là được về quê ngoại, xây một ngôi nhà và ở nghỉ ngơi ở đó. Được bà con giới thiệu, tôi quyết định mua mảnh đất 150 mét vuông của nhà ông Năm, một người làng đã định cư ở nước ngoài. Qua trao đổi với em trai ông Năm, được biết trên mảnh đất đó có một móng nhà ông Năm xây và hơn ba chục gốc cam đường canh của nhà hàng xóm trồng nhờ. Em trai ông bày tỏ, muốn tôi tạo điều kiện cho nhà hàng xóm hai tháng nữa đợi họ thu hoạch vụ cam rồi sẽ chặt đi để giao trọn đất cho tôi. Tôi vui vẻ nhận lời. Chúng tôi ký hợp đồng và có công chứng cẩn thận. Em trai ông Năm giao Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất mà mọi người quen gọi là sổ đỏ cho tôi. Sau đó, tôi ra cơ quan thuế hoàn tất thủ tục. Việc chuyển nhượng thuận lợi nên tôi mừng lắm. Vậy nhưng đã ba tháng qua mà tôi vẫn chưa được cấp sổ đỏ, việc xây nhà cũng bị hoãn lại vì những rắc rối tôi không ngờ tới.

Hai tuần sau khi ký hợp đồng, tôi đem hồ sơ tới Ủy ban nhân dân (UBND) để được hướng dẫn làm sổ đỏ và xin cấp phép xây dựng nhà. Cứ nghĩ đến cuối năm có nhà mới để đón các cháu lòng tôi phấn khởi, chân cố bước nhanh hơn quên đi cả cái ê nhức do dùng chân giả. Thế nhưng, gương mặt ái ngại của cán bộ địa chính làm tôi thấy lo lắng. Anh cán bộ nói tạm thời chưa thể

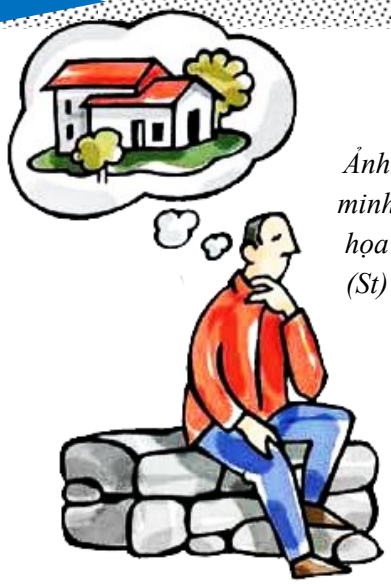

Ảnh minh họa (St)

cấp sổ đỏ cho tôi, đồng nghĩa với việc tôi sẽ không được cấp giấy phép xây dựng. Thì ra, 150 mét vuông trong sổ đỏ cũ giờ đã thay đổi trên thực tế vì UBND xã đã ra quyết định mở một con đường liên huyện cắt vào đất nhà tôi 7 mét. Tôi xin phép ra ngoài gọi điện cho ông Năm. Ông Năm cũng rối lên vì đã lâu không nhận được thông tin gì. Sau cùng cán bộ nói rằng trong tuần tới sẽ xuống đo đạc lại diện tích đất mới cấp được sổ đỏ.

Suốt trên đường về tôi suy nghĩ về chuyện đất đai mà lòng rối như tơ vò. Tôi tìm sang nhà ông Tính - người trồng cây trên đất nhà tôi để nói chuyện. Sau khi trút hết những bực dọc trong lòng, tôi quay sang nói về kế hoạch xây nhà trên 150 mét vuông đó. Đang hào hứng chia sẻ, bỗng vợ ông Tính đứng bật lên nói lớn: *"Ông làm gì thì làm, chứ chúng tôi không chặt bỏ hết cây cối đi được, bao nhiêu tiền bạc công sức của chúng tôi"*. Tôi ngỡ ngàng, ông Tính đệm thêm rằng, mảnh đất mà tôi mua trước kia là của ông bà tổ tiên họ. Mấy năm trước UBND tiến hành đo đạc rồi phân chia lại đất nên ông Năm đã được quyền sử dụng đất này và giờ ông ấy bán lại cho tôi. Thế nên, việc họ trồng cây không có gì là sai trái bởi ông Năm cũng đã đồng ý. Trồng trọt hơn 2 năm trời giờ sắp tới lúc thu hoạch không thể bắt họ chặt bỏ. Mọi việc cứ ập đến với tôi như thế. Không biết nói gì thêm, tôi xin phép ra về. Tập tễnh ra tới cổng, bà Tính nói với theo: *"Chúng tôi cũng không muốn gây khó dễ với ông. Thôi thì ông trả cho chúng tôi khoảng 100 triệu, rồi cứ việc xây dựng nhà"*. Nghe họ nói xong, tôi lắc đầu chán nản.

Tất cả những gì có thể làm lúc này là chờ đợi. Nghe tiếng bàn chân gỗ của mình nện vào mặt đường nặng nhọc mà lòng tôi càng não nề. Tôi trách mình quá vội vàng khi ký kết hợp đồng. Việc cấp sổ đỏ của tôi đã bị hoãn lại cho đến khi diện tích đất được xác định. Thế nhưng sổ đỏ có thể sẽ không đến tay tôi ngay sau đó vì UBND không thể cấp sổ đỏ với diện tích đất đang bị tranh chấp. Tai tôi ù đi khi nghĩ đến lời ngã giá vô tình của vợ chồng ông Tính. Kể từ hôm tôi sang nói chuyện xây nhà, vợ ông Tính hay nói bóng gió. Lúc sang làm cỏ vườn, bà ấy thường nặng lời để tôi nghe thấy. Đỉnh điểm là họ làm hàng rào bao quanh 30 gốc cam như một sự xác định ranh giới đất đai. Nhìn mảnh đất giờ chằng chịt hàng rào tre, nứa và dây thép gai mà lòng tôi giận đến không nói thành lời.

Tôi thẳng hướng con đường dẫn đến UBND. Tôi quyết định phải làm gì đó để bảo vệ quyền lợi của mình. Một lá đơn, phải một lá đơn đề nghị chính quyền can thiệp. Chuyện đã đến nước này, kể từ lúc hàng rào thép gai kia được dựng lên, tôi hiểu hai gia đình đã không thể ngồi lại với nhau một lần nào nữa.

Trần Thủy

Câu hỏi 1:

Con trai tôi đánh nhau làm gãy tay bạn. Tôi có phải chịu bồi thường không? Hiện nay cháu 14 tuổi.

Phòng Tư vấn pháp luật Trung tâm ACDC trả lời:

Theo quy định tại Khoản 1 Điều 604 BLDS 2005 về căn cứ phát sinh trách nhiệm bồi thường thiệt hại: "Người nào do lỗi cố ý hoặc lỗi vô ý xâm phạm tính mạng, sức khoẻ, danh dự, nhân phẩm, uy tín, tài sản, quyền, lợi ích hợp pháp khác của cá nhân, xâm phạm danh dự, uy tín, tài sản của pháp nhân hoặc chủ thể khác mà gây thiệt hại thì phải bồi thường."

Cũng theo Điều 606: "Người chưa thành niên dưới mười lăm tuổi gây thiệt hại mà còn cha, mẹ thì cha, mẹ phải bồi thường toàn bộ thiệt hại; nếu tài sản của cha, mẹ không đủ để bồi thường mà con chưa thành niên gây thiệt hại có tài sản riêng thì lấy tài sản đó để bồi thường phần còn thiếu, trừ trường hợp quy định tại Điều 621 của Bộ luật này."

Như vậy, con trai anh/chị đánh nhau làm gãy tay bạn mình gây thiệt hại thì anh/chị là cha/mẹ phải bồi thường toàn bộ thiệt hại, trong trường hợp tài sản của anh/chị không đủ để bồi thường thì lấy tài sản riêng của con trai anh/chị để bồi thường.

Các khoản phải bồi thường bao gồm:

a) Chi phí hợp lý cho việc cứu chữa, bồi dưỡng, phục hồi sức khoẻ và chức năng bị mất, bị giảm sút của người bị thiệt hại;

b) Thu nhập thực tế bị mất hoặc bị giảm sút của người bị thiệt hại; nếu thu nhập thực tế của người bị thiệt hại không ổn định và không thể xác định được thì áp dụng mức thu nhập trung bình của lao động cùng loại.

Câu hỏi 2:

Tôi là người khiếm thính. Tôi kí hợp đồng không xác định thời hạn với công ty. Hiện nay, do cảm thấy sức khỏe của mình ngày càng giảm sút nên quyết định thôi việc. Khi nghỉ việc tôi có cần lưu ý những gì?

Phòng Tư vấn pháp luật Trung tâm ACDC trả lời:

Theo quy định tại Điều 5 của Bộ luật lao động (BLLĐ) 2012 thì người lao động có quyền được đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động.

Tại khoản 3 Điều 37 BLLĐ 2012 thì người lao động làm việc theo hợp đồng lao động không xác định thời hạn có quyền đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động, nhưng phải báo cho người sử dụng lao động biết trước ít nhất 45 ngày, trừ trường hợp quy định tại Điều 156 của Bộ luật này.

Theo Điều 156 BLLĐ 2012 thì lao động nữ mang thai nếu có xác nhận của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có thẩm quyền chứng nhận tiếp tục làm việc sẽ ảnh hưởng xấu tới thai nhi có quyền đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động hoặc tạm hoãn thực hiện hợp đồng lao động. Thời hạn mà lao động nữ phải báo trước cho người sử dụng lao động tuỳ thuộc vào thời hạn do cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có thẩm quyền chỉ định.

Như vậy, anh/chị hoàn toàn có quyền đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động và chỉ cần báo trước cho chủ sử dụng lao động trước 45 ngày làm việc.

Trung tâm ACDC

(Địa chỉ: P12A08, Tòa nhà VNT, 19 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội)

Tư vấn pháp luật miễn phí cho Người khuyết tật

Tư vấn qua điện thoại: 04 6281 1234

Tư vấn qua email:

tuvanphapluatacdc@gmail.com

tuvanphapluatacdc@yahoo.com

Tư vấn trực tuyến trên website:

acdc.org.vn

hoặc: tuvanmienphi.vn

Tư vấn qua Facebook: Trung tâm ACDC

Tư vấn tại địa phương, qua thư tay, bản tin, trực tiếp tại văn phòng ACDC…

MS DZUNG'S MASSAGE

Vị trí tuyển dụng: Nhân viên học nghề

Địa điểm làm việc: Hà Nội

Số lượng: 02

Đối tượng tuyển dụng: Người khuyết tật

Hình thức làm việc: Nhân viên chính thức

Mức lương: 3 - 5 triệu (+ Hoa hồng từ 1% đến 2%)

Mô tả công việc:

- Tạo điều kiện cho các ứng viên khiếm thị hay khuyết tật nhẹ (không bị ở tay) và những ứng viên có hoàn cảnh khó khăn.
- Đào tạo các loại massage bắt nguồn từ nước ngoài như Aroma-therapy, Shiatsu (từ Nhật Bản), Swedish (Thụy Điển), Massage for pregnancy (phụ nữ mang thai), Massage chân, mặt, đá nóng.

Yêu cầu:

- Nữ: chiều cao từ 1m55, cân nặng 45 kg trở lên.
- Nam: chiều cao từ 1m65, cân nặng từ 55kg trở lên.

Quyền lợi:

- Nhân viên học nghề miễn phí trong vòng 3 tháng, được nuôi ăn nuôi ở.
- Sau khi học nghề xong sẽ được làm nhân viên chính thức tại Ms Dzung's Massage và được hưởng mức lương từ 4 triệu trở lên tùy theo hiệu suất làm việc.

Hạn tuyển dụng: 30/04/2016

Thông tin liên hệ: ***Ms Dzung's Massage***

Địa chỉ: 136 Âu Cơ, Tây Hồ, Hà Nội

Điện thoại: 0986 811 782/ 04 6671 2249/ 04 3718 0094

Website: www.msdzungmassage.vn

Email: msdzungjustmassage@gmail.com

BỆNH VIỆN VIỆT - PHÁP

Vị trí tuyển dụng: Nhân viên trực tổng đài

Địa điểm làm việc: Hà Nội

Đối tượng tuyển dụng: Ưu tiên người khuyết tật

Thời gian làm việc: Theo ca

Mô tả công việc:

- Nhận, chọn lọc và xử lý các cuộc gọi đến Tổng đài của Bệnh viện
- Quản lý tốt các cuộc gọi đến và kiểm soát chi phí các cuộc gọi
- Quản lý và phân phát báo chí, giấy tờ tài liệu, Fax…
- Cập nhật chính xác Danh bạ điện thoại và những giấy tờ trợ giúp khác

Yêu cầu trình độ:

- Tốt nghiệp đại học hoặc cao đẳng
- Tiếng Anh giao tiếp tốt, đặc biệt là nghe qua điện thoại
- Kỹ năng sử dụng vi tính tốt
- Ưu tiên ứng viên đã có kinh nghiệm

Quyền lợi:

- Mức lương hấp dẫn, môi trường làm việc chuyên nghiệp, được học hỏi các kỹ năng về dịch vụ khách hàng, có cơ hội thăng tiến trong nghề nghiệp.
- Lương khởi điểm: Thỏa thuận

Hạn tuyển dụng: Đến khi tuyển được người

Hình thức nộp hồ sơ: Gửi CV qua email huong.luong282@gmail.com

Hồ sơ gồm:

- Sơ yếu lý lịch có xác nhận địa phương
- Các bằng cấp có công chứng
- CV bằng tiếng Anh
- Đơn xin việc bằng tiếng Anh
- Ảnh chụp không quá 6 tháng

Thông tin liên hệ: ***Bệnh viện Việt Pháp***

Địa chỉ: Số 1 Phương Mai, Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại: 04 3577 1100

Email: contact@hfh.com.vn

Website: https://www.hfh.com.vn

Người liên hệ: Ms. Luong Huong

Di động: 0989 492 725

Email: huong.luong282@gmail.com

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng (Trung tâm ACDC) là một tổ chức Phi chính phủ Việt Nam làm việc trong lĩnh vực hỗ trợ người khuyết tật và những nhóm người yếu thế khác trong cộng đồng. Chúng tôi với một đội ngũ nhân sự trẻ, giàu nhiệt huyết và kinh nghiệm đang tìm kiếm những giải pháp khả thi nhằm xây dựng một xã hội không vật cản và vì quyền của người khuyết tật với tôn chỉ mục đích "Chúng tôi tồn tại vì sự phát triển của cộng đồng người khuyết tật Việt Nam".

Ban biên tập:

Nguyễn Thị Lan Anh

Đàm Việt Hà

Trần Thị Minh

Nguyễn Thị Ánh Ngọc

Hàng tháng, Trung tâm ACDC cho ra mắt Bản tin chính sách & cuộc sống để phục vụ hữu ích hơn cho nhu cầu cập nhật tin tức của người khuyết tật Việt Nam và những tổ chức, cá nhân làm việc trong lĩnh vực người khuyết tật tại Việt Nam. Chúng tôi luôn hy vọng sẽ có những góp ý và cộng tác của các độc giả để bản tin ngày càng phong phú, đa dạng và thiết thực hơn. Mỗi bản tin ngoài được in giấy, sẽ được chuyển tải trên email list của diễn đàn người khuyết tật Việt Nam và trang web của Trung tâm tại địa chỉ ***http://acdc.org.vn****.*
Khi sao chép nội dung, cần liên lạc với Ban biên tập và ghi rõ nguồn.

Liên hệ với Ban biên tập bản tin của Trung tâm ACDC:

Điện thoại: ***04 6675 3946*** *Email:* ***minhtran@acdc.org.vn****.*

Địa chỉ: ***Phòng 12A08, Tòa nhà VNT, 19 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội.***

USAID TỪ NHÂN DÂN MỸ

ICRC Special Fund for the Disabled